

15 Ekim 2026 Bütçe Dengesi (Eylül 2026)

Uygar Yolcu
uyyolcu@ziraatbank.com.tr
+90 216 590 1018

Duygu Altınsoy
dakkoca@ziraatbank.com.tr
+90 216 590 3028

Gürol Atay
gatay@ziraatbank.com.tr
+90 216 590 3138

Türkiye Ekonomisi: Eylül Ayı Bütçe Dengesi

Aylık Bazda Belirgin Bütçe Açığı Verilirken, Kümülatif Bütçe Açığı/GSYH Oranı OVP Hedefinin Hafif Üzerinde Kaydedildi

Tüm Çalışmalar (Türkçe ve İngilizce)

Mobil Ulaşım İçin
Kamera ile Karekodu Okutunuz

Masaüstü Ulaşım İçin
Bağlantıyı Tıklayınız

**Tüm Çalışmalara
Erişim Linki**

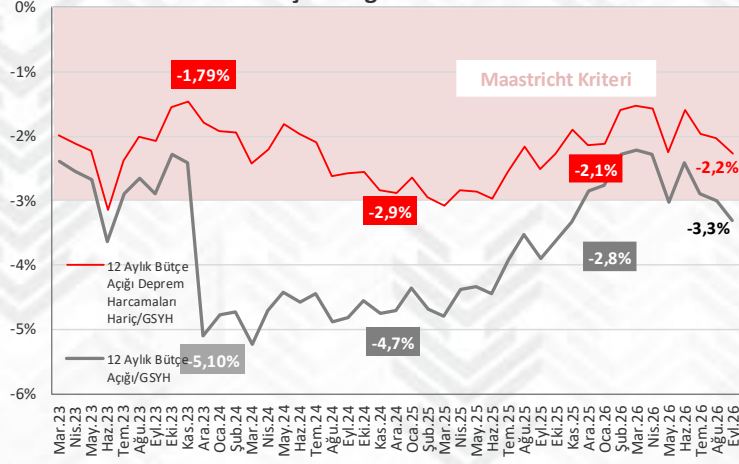

Bütçe dengesi, eylül ayında 532,2 milyar TL seviyesinde belirgin açık verdi, ağustos ayında 12,9 milyar TL seviyesinde sınırlı seviyede fazla verirken, bir önceki yılın aynı ayında ise 309,6 milyar TL seviyesinde açık vermişti. Bu kapsamda, bütçe dengesi bir önceki aya göre belirgin bozulmaya işaret ederken, geçen yılın aynı dönemine göre de bozulmaya işaret etti. 12 aylık kümülatif bütçe açığı ise 2026 yılı Ağustos ayındaki 2,20 trilyon TL'den 2026 yılı Eylül ayı itibarıyla 2,42 trilyon TL seviyesine yükseldi. Faiz dışı denge ise ağustos ayında 209,9 milyar TL fazla vermenin ardından eylül ayında 269,2 milyar TL seviyesinde açık verdi, 2025 yılı Eylül ayında ise 73 milyar TL seviyesinde açık vermişti.

- Detaylara bakıldığında, bu yıl eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre **bütçe gelirlerinde %22,7 oranında artış (vergi gelirleri)** tarafından kurumlar vergisi ve özel tüketim vergisindeki düşüslere karşın özellikle harçlar, damga vergisi, BSMV ve dahilide alınan KDV'deki artışların öncülüğünde **%21,8 oranında artış** görülürken, **vergi dışı gelirlerde %28,3 oranında daha güçlü artış** görüldü. **Bütçe giderlerinde** ise bu yıl eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, faiz giderlerindeki ılımlı artışa karşın faiz dışı giderlerdeki güçlü artışın etkisiyle **%34,1 oranında artış** (faiz giderlerinde yıllık %11,2 oranında ılımlı artış ve faiz hariç giderlerde %39,1 oranında güçlü artış) gözlemlendi. Öte yandan yıllık bazda gider kalemlerinin tümü artış kaydetti, özellikle eylül ayında yıllık bazda en sert artışlar, sermaye transferlerinde (%63,8), mal ve hizmet alımı giderleri (%60,8), borç verme (%56,2) ve en büyük gider kalemi olan cari transferlerde (%48,7) görülürken enflasyonun oldukça üzerinde kaydedilmesi dikkat çekti. Bunun yanında, sermaye giderlerinde (%34,6) enflasyonun kısmen üzerinde artış görülürken, en büyük ikinci gider kalemi olan personel giderleri (%24,5), SGK devlet primi giderleri (%17,5) ve faiz giderleri (%11,2) kalemlerinde enflasyonun altında ılımlı artışlar kaydedildi. Ayrıca 2026 yılı Ocak-Eylül ayları arası dönemde toplam gelirler, OVP tahmininin %71,1'ini oluştururken, harcamalar da OVP tahmininin %70,9'unu oluşturdu. Bu kapsamda 2026 yılı Ocak-Eylül ayları arası dönemde toplam bütçe açığı 1,84 trilyon TL seviyesi ile OVP'deki bu yıla ilişkin 2,63 trilyon TL seviyesindeki hedefin %69,9'unu oluşturdu.
- 12 aylık kümülatif bütçe açığı/GSYH* oranı**, 2026 yılı Ağustos ayında %3 seviyesinde kaydedilmesinin ardından **2026 yılı Eylül ayında %3,3 seviyesine yükselirken, 2024 yılı Aralık ayındaki %4,7 seviyesine göre belirgin iyileşmeye işaret etti, 2025 yılı Aralık ayındaki %2,8 seviyesine göre ise kısmen yükselişe işaret etti** (*GSYH verisi olarak 2026 yılı 2. çeyrek kümülatif veri baz alındı)
- 12 aylık kümülatif deprem harcamaları hariç bütçe açığı/GSYH oranı** 2026 yılı Ağustos ayında %2 seviyesinde kaydedilmesinin ardından **2026 yılı Eylül ayında %2,3 seviyesine hafif yükselirken, 2024 yılı Aralık ayındaki %2,9 seviyesine göre iyileşmeye işaret etti, 2025 yılı Aralık ayındaki %2,1 seviyesine göre ise hafif bozulma gösterdi**, bununla birlikte AB'nin %3 seviyesindeki Maastricht kriterinin altında kalmayı sürdürerek mali disiplinin devam ettiğine işaret etti.
- Orta Doğu'da şubat ayının sonlarından bu yana sağlanan geçici ateşkeslere rağmen çatışmaların aralıklarla sürmesi ve müzakere sürecine ilişkin belirsizliğin artması, jeopolitik riskleri canlı tutmaktadır. Bu ortamda enerji fiyatları küresel ölçekte yükselirken, fiyat oynaklığı da belirgin biçimde artmıştır. Önümüzdeki dönemde müzakerelerin seyri ve petrol fiyatlarının izleyeceği patika belirleyici olacaktır. Bölgede kalıcı barışın sağlanması ve petrol fiyatlarında gevşeme görülmesi halinde savaşın bütçe dengesi ve ekonomik faaliyet üzerindeki olumsuz etkileri sınırlı kalabilir. Buna karşılık, çatışmaların uzaması, petrol fiyatlarının yeniden yükselişe geçmesi ve yüksek seviyelerini sürdürmesi ekonomik aktiviteyi yavaşlatarak vergi gelirleri üzerinde baskı oluşturabilir. Bununla birlikte, mevcut bütçe görünümü maliye politikasında belirli bir hareket alanına işaret etmektedir. Bu çerçevede, bütçe açığının 2026 yılında OVP'de öngörülen GSYH'ye oranla %3,1 düzeyine yakın gerçekleşmesi beklenirken, savaş kaynaklı belirsizlikler hedef üzerinde sınırlı bir yukarı yönlü risk oluşturmaktadır.

	Eylül			Yıllık Değişim			Yıllık Değişim (Kümülatif)			Orta Vadeli Program - OVP	Hedefi Karşılama Oranı	Gerçekleşme
	2025	2026	2026/2025	2025	2026	2026/2025	2025	2026	2026/2025	2026	2025	2025
Milyon TL												
Gelir	1.021.358	1.253.149	22,7%	9.004.924	12.107.800	34,5%				17.028.200	71,1%	12.826.875
Vergi Gelirleri	881.810	1.074.088	21,8%	7.753.506	10.401.981	34,2%				14.585.700	71,3%	11.049.827
Diğer Gelirler	139.549	179.061	28,3%	1.251.419	1.705.819	36,3%				2.442.500	69,8%	1.777.048
Gider	1.331.001	1.785.391	34,1%	10.222.202	13.948.130	36,4%				19.660.100	70,9%	14.640.419
Faiz Giderleri	236.621	263.040	11,2%	1.662.380	2.251.130	35,4%				2.824.900	79,7%	2.054.382
Faiz Dışı Giderler	1.094.380	1.522.351	39,1%	8.559.822	11.697.000	36,7%				16.835.200	69,5%	12.586.037
Bütçe Dengesi	-309.643	-532.242	71,9%	-1.217.278	-1.840.330	51,2%				-2.631.900	69,9%	-1.813.544
Faiz Dışı Denge	-73.022	-269.202	268,7%	445.103	410.800	-7,7%				193.000	212,8%	240.838

Bütçe Dengesi Görünümü

Eylül 2026 verisinde 2026 yılı 2. çeyrek GSYH'si baz alındı.
Koyu kutucukları yıl sonlarını işaret etmektedir.

Bütçe Gelirlerine Bakış

	Eyl.25	Ağu.26	Eyl.26	Aylık Değişim	Yıllık Değişim
Vergi Gelirleri	881.810	1.473.311	1.074.088	-27,1%	21,8%
Gelir Vergisi	255.084	351.225	324.501	-7,6%	27,2%
Kurumlar Vergisi	16.262	403.273	10.044	-97,5%	-38,2%
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	139.091	182.391	187.552	2,8%	34,8%
Özel Tüketim Vergisi	180.386	165.540	166.218	0,4%	-7,9%
Banka Ve Sigorta Muameleleri Vergisi	42.183	62.448	56.904	-8,9%	34,9%
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	152.504	183.622	198.975	8,4%	30,5%
Damga Vergisi	18.352	27.744	25.782	-7,1%	40,5%
Harçlar	28.301	37.371	42.052	12,5%	48,6%
Diğer	49.646	59.697	62.059	4,0%	25,0%
Vergi Dışı Gelirler	139.549	181.599	179.061	-1,4%	28,3%

Bütçe Giderlerine Bakış

	Eyl.25	Ağu.26	Eyl.26	Aylık Değişim	Yıllık Değişim
Personel Giderleri	365.857	430.261	455.639	5,9%	24,5%
SGK Devlet Primi Giderleri	49.398	54.206	58.039	7,1%	17,5%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	84.296	110.451	135.511	22,7%	60,8%
Cari Transferler	457.009	624.735	679.380	8,7%	48,7%
Sermaye Giderleri	102.845	129.637	138.402	6,8%	34,6%
Sermaye Transferleri	9.903	55.017	16.218	-70,5%	63,8%
Borç Verme	25.073	40.676	39.162	-3,7%	56,2%
Faiz Giderleri	236.621	197.076	263.040	33,5%	11,2%
Toplam Giderler	1.331.001	1.642.058	1.785.391	8,7%	34,1%